

BIJSTELLEN BELEID

School 12 Projectmatig aanscherpen van beleid

Context

De school is een scholengemeenschap voor vmbo, havo, atheneum en gymnasium in het noorden van het land. De locatie voor havo, atheneum en gymnasium neemt deel aan 'Dyslexie onder de loep'. Deze school heeft 1508 leerlingen waarvan in de eerste fase 3,4% dyslectisch is en in de tweede fase 3,6%.

Beginsituatie

De situatie aan het begin van het project m.b.t. signalering en onderzoek, begeleiding en ondersteuning en organisatie/communicatie kan in grote lijnen als volgt worden beschreven: voor **signalering en onderzoek** wordt gebruikgemaakt van digitale testen voor alle brugklasleerlingen zonder dyslexieverklaring. Leerlingen die opvallen worden gescreend m.b.v. de stilleestoets en het dictee zoals in het protocol omschreven. Leerlingen die opvallen worden besproken en ouders krijgen het advies voor onderzoek. De reacties van ouders zijn wisselend. Per jaar kost de screening in de brugklas 15 tot 20 uur en het levert gemiddeld 2 of 3 extra dyslexieverklaringen op. (Zie protocol 'Signaleringstoetsen in de brugklas', pag. 33). In de hogere leerjaren uiten docenten een vermoeden van dyslexie bij de dyslexiecoach. Er wordt dan evenals in de eerste fase een stilleestoets en een dictee afgenomen en vervolgens worden de leerlingen eventueel doorverwezen voor verder onderzoek. De dyslexiecoach houdt aan het begin van het project te weinig tijd over voor **begeleiding en ondersteuning**. De huidige begeleiding bestaat uit: bespreken gewenste faciliteiten met leerling en ouders en opname op een dyslexiepas, minstens 1 keer per jaar vervolgesprek, maar dit gebeurt of in de wandelgangen, of in groepen. Ook van structurele sociaal-emotionele begeleiding is geen sprake. De begeleiding in de klas door docenten is wisselend. Slechts een deel van de leerlingen is assertief en vraagt om de faciliteiten op de dyslexiepas. Veel docenten zijn van goede wil, maar vinden het in de praktijk onhaalbaar om bijvoorbeeld mondelinge toetsen af te nemen. Begeleiding buiten de klas vindt plaats in steunuren voor Nederlands. Die zijn niet specifiek voor dyslecten. De inschatting is momenteel dat 80% van de leerlingen weinig tot geen hinder ondervindt van structurele begeleiding. Voor de overige 20% betekent dit mogelijk een vermindering aan zelfvertrouwen en eventueel afstroming naar een lager niveau. Voor de **communicatie en organisatie** geldt een bijlage bij het protocol met handreikingen voor leerlingen en docenten. Nieuwe docenten ontvangen een formulier met aandachtspunten. In het verleden zijn ook studiedagen gewijd aan dyslexie en de begeleiding binnen de klas.

Doelen en activiteiten

Doelen

Dyslexiebeleid versterken op de eigen locatie door projectmatig (dat wil zeggen, met plannen, doen, checken en evalueren) te werken aan de volgende zaken (Zie protocol, 'Beleidscyclus in vier stappen, pag. 13):

- Beleid opstellen en evalueren aan de hand van cijfermatige analyses.
- Signalering van mogelijk dyslectische leerlingen meer door docenten in de klas dan door screening en/of onderzoek.
- Bewustwording bij vakcollega's van het belang van aandacht voor dyslexie en zwakke lezers in de klas.
- Inventariseren welke 20% dyslectische leerlingen persoonlijke begeleiding wenst van de dyslexiecoaches.

Activiteiten

- Het project Leren Signaleren (Zie ook protocol 'Signalering in het voortgezet onderwijs', pag. 32 e.v.)
- Vormgeven van verslagen van gesprekken tussen leerling en dyslexiecoach (en ouders) in LVS
- Stroomlijnen begeleiding van klas 1 t/m 6 (vallen onder dezelfde dyslexiecoach)

Opbrengsten

- Docenten die meegewerkt hebben aan het project Leren Signaleren geven aan dat zij praktische handvatten hebben hoe zij leerlingen met lees- en spellingsproblemen kunnen signaleren binnen de lespraktijk. Zij geven aan dat zij hierdoor meer inzicht hebben in de problematiek die leerlingen met dyslexie ervaren.

- Mentoren hebben inzicht in de inhoudelijke gesprekken die gevoerd zijn tussen leerling en dyslexiecoach (eventueel met ouders). Er hoeft geen mondelinge overdracht meer plaats te vinden, aangezien alles in het LVS wordt geplaatst.

- Het dossier van een leerling hoeft bij de overgang van eerste naar tweede fase niet overgedragen te worden van de ene dyslexiecoach naar de andere.

- Er is een werkgroep opgericht (met verschillende rt'ers, een orthopedagoog en iemand van de schoolleiding) om het Dyslexieprotocol van de school te herzien.

Succesfactoren en knelpunten

- Er wordt met nieuwe aandacht naar het dyslexieprotocol gekeken en er wordt bewust omgegaan met de implementatie. Ook vanuit de schoolleiding. (Zie protocol 'Betrokkenen in de school, pag. 14).

- Er ligt een mooi herzien Dyslexieprotocol door een goede samenwerking met de verschillende locaties. Iedere locatie staat achter het protocol en er is opnieuw discussie gevoerd over belangrijke gerelateerde zaken.
- Het project Leren Signaleren wordt in het nieuwe schooljaar opnieuw uitgevoerd. Het is een effectief middel om docenten te begeleiden bij het signaleren van lees- en spellingsproblemen en voor de begeleiding van leerlingen met dyslexie. Het nadeel is wel dat het grote effect pas op de lange termijn duidelijk zal zijn. Het gaat met kleine stapjes.
- Er is nog steeds weinig tijd om leerlingen met dyslexie extra te begeleiden.
- De algemene screeningsdictees van de eerste klas moeten nog steeds volgens het herziene protocol uitgevoerd worden. Alle leerlingen worden in de brugklas gescreend op mogelijke dyslexie d.m.v. het dictee. Dit schooljaar zal geprobeerd worden om inzichtelijk te krijgen hoeveel dyslexieverklaringen hieruit voortkomen.